

Budapesti Módszertani Szociális Központ és

Intézményei

Erasmus+ program

Mínusz tíz százalék!

Beszámoló a finn hajléktalanellátásról

Dobszai Szabina

Szociális Munkás

Miskolc, 2017.december 20.

Dolgozatom első felében szeretném bemutatni a finn hajléktalanság általános tipológiáját, a szociális rendszer alapjait és azt, hogy a szakemberek hogyan gondolkoznak a tartós hajléktalanság felszámolásáról, milyen újszerű gondolkodási modell jellemző az országban. Fontos bemutatni Finnország demográfia, földrajzi, gazdasági és etnikai jellemzőit is, mivel ezek részletek nagyban befolyásolják a hajléktalanság és a nemzeti lakáspolitikák alakulását az országban.

A tanulmány második felében pedig a Finnországban töltött időt és a tapasztalatokat szeretném összegezni.

Finnország

Suomen tasavalta

Finnország államformája parlamentáris demokrácia, népessége megközelítőleg 5,5 millió fő. Fővárosa Helsinki. A lakosság nagy része, több mint egy millió fő, az ország déli részén, közel a fővároshoz él.

Helsinki mellett a legnagyobb városok: Tampere, Vantaa, Espoo és Turku a déli részen, az északi rész nagyvárosa pedig Oulu.

A várható élettartam nagyon magas, a nőké átlagban 83 év, a férfiaké pedig 77 év

Az ország 1917. december 6 óta független. Az 1917-es orosz forradalom után nemsokkal kiáltották ki a független finn államot.

Az Európai Unió tagja 1995 óta.

Finnország Európa legészakiabb országa, a 60. és a 70. szélességi fok között fekszik. Az ország nyugaton Svédországgal, északon Norvégiával, keleten Oroszországgal, délen pedig a Finn-öböl túlsó partján lévő Észtországgal határos.

Területének 75 %-át erdő borítja, 10%-át pedig víz. Ezért hívják az "Ezer tó országának." Finnországhoz még 180 ezer sziget is tartozik, a világ egyik legkomplikáltabb és Európa legnagyobb kiterjedésű szigetvilágát alkotja.

Finnország éghajlata sokszínű és sokkal enyhébb, mint azt egy laikus gondolná. A Balti-tenger közelsége, a nagy kiterjedésű tóvidék, a nyugati szél és a Golf-áramlat is közrejátszik a finn éghajlat kialakulásában.

Jellemzőek a kemény telek, akár mínusz 30 fok is lehet, viszont a nyarak is melegek, amikor a hőmérséklet a 30 fokot is meghaladhatja.

Finnország északi fekvése következtében a négy évszak világosan elkülönül egymástól. Az őszi és a tavasz rövid, és olyan gyönyörű jelenségeket produkál, mint a fák őszi szín pompája szeptemberben.

Finnország öt tartományból (lääni) és egy autonóm áll. Ez a rendszer szinte semmit nem változott létrehozása (1634) óta. A hat tartomány a következő (zárójelben a finn és a svéd név szerepel):

1. **Åland** (Ahvenanmaa / Åland)
2. **Dél-Finnország** (Etelä-Suomi / Södra Finland)
3. **Kelet-Finnország** (Itä-Suomi / Östra Finland)
4. **Lappföld** (Lappi / Lapland)
5. **Nyugat-Finnország** (Länsi-Suomi / Västra Finland)
6. **Oulu** (Oulun Lääni / Uleåborg)

Az Åland-szigetek széles körű autonómiát élveznek.

Népcsoportok

finn: 93%, svéd: 6%, orosz: 0,5%, sámik (lappok): 0,3%, egyéb: 0,2%.

Az országban két hivatalos nyelv van: a finn, amit a népesség 93%-ának, és a finnországi-svéd, ami a lakosság 6%-ának anyanyelve. Az alkotmányuk lehetővé teszi a kétnyelvűséget (14. cikkely)

Kisebbségi nyelvek: az orosz és az északi. Északon, Lappföldön még megtalálhatóak a sámik, jelenleg kevesebb mint 7000 lelket számlálnak, akik – akárcsak a finnek – finnugor nyelvet (lapp nyelvet) beszélnek.

A legtöbb finn (89%) a Finn Evangélikus Egyházhoz tartozik, a lakosságnak kb. 1%-a pedig a finn ortodox egyházhoz. A maradék népesség más vallású: protestáns közösségek tagjai, római katolikusok, muszlimok vagy zsidók, leszámítva azt a 9%-ot, amely nem tartozik egyetlen valláshoz sem.

Oktatás

A finn oktatási rendszer nagyon hatékony, amint azt a PISA nemzetközi összehasonlító felmérések is igazolják. A diákok a gyűjtőiskolában kezdik tanulmányaikat és 9 osztály után fejezik be. A második lépcsőben érettségit vagy szakkézettséget szerezhetnek a középiskolákban. Az országban szinte nincsenek analfabéták.

Finnországban 17 egyetem és 27 főiskola van.

Munkanélküliség

A munkanélküliség 2012-ben 7,7 % volt. A csökkenő tendencia egészen 2009-ig volt megfigyelhető. akkor megemelkedett 8,2%-ra, majd újra elkezdett csökkeni és elérte az 5%-ot. Korcsoport szempontjából a munkanélküliség inkább az idősebb korosztályt érinti.

A legfrisebb adatok szerint (2017. május) a munkanélküliségi ráta az állampolgárság tekintetében 8,8 %. A tavalyi évhez képest a helyzet valamelyest javult, mivel a 2016-os évben a ráta 9,8 % volt.

A nőknél ez a szám 8,9%, míg a férfiaknál ez 8,7%.

Kik a hajléktalanok?

Mielőtt a finn hajléktalanellátásról lenne szó, úgy gondolom, hogy érdemes tisztázni egy alapkérdést, amely a szociális szakemberek körében egy vitaindító gondolatnak egy megfelelője.

Kit tekintünk hajléktalannak? Kik az effektív hajléktalanok?

Csak azt tekintjük hajléktalan embernek, aki valamelyik támogatott lakhatási formában vagy közterületen él életvitelszerűen?

Pik Katalin egyik nagyszerű tanulmányában megpróbálja különböző kontextusokból megközelíteni a kérdést. Pik szerint a kutatók, szociális munkások és szociálpolitikusok között nincs konszenzus arról, hogy pontosan hogy lehetne definiálni a hajléktalan embereket.

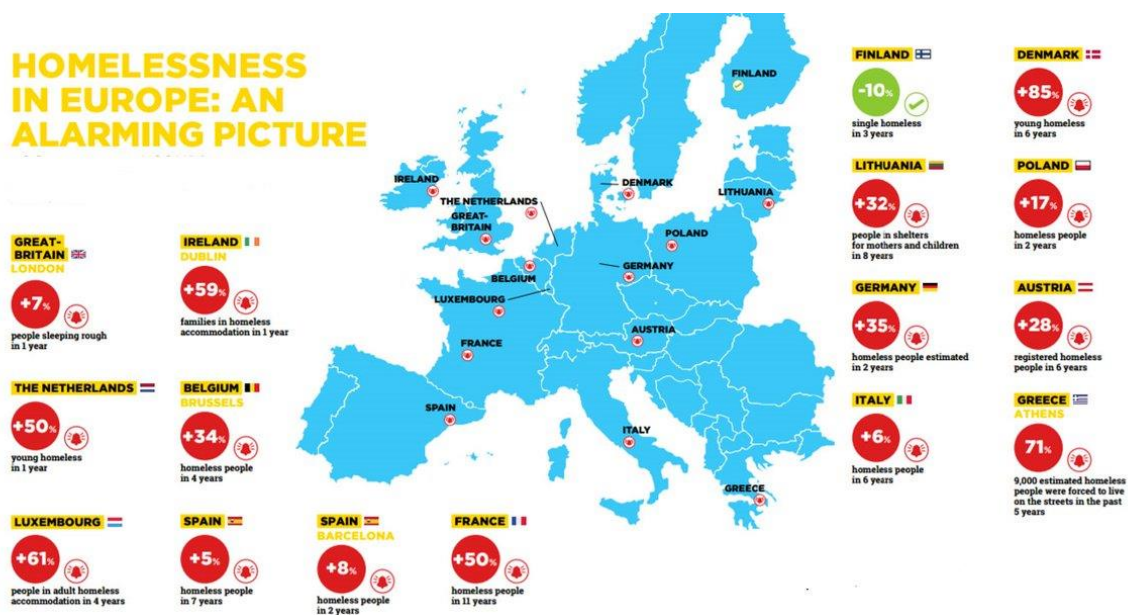
Érdeemes megtekinteni azt, hogy például az angol nyelvben a "homeless" kifejezést használják, egy olyan ember, akinek nincs otthona.

Ezzel szemben a német nyelvben az "Obdachloss" kifejezés terjedt el, itt pedig egy olyan emberről beszélünk, akinek nincs hajlék a feje fölött.

Véleményem szerint az otthon és a hajlék között nagy különbségek vannak, mivel az "otthon" sokkal többet jelent egy egyszerű hajléknál, ahol a nap végén nyugovóra térhetünk.

A tanulmányban egy számomra érdekes definícióval is foglalkozik Pik Katalin. Valódi értelmében a „homless” szót azokra értik, akik olyan rossz körülmények között élnek, hogy számukra nem lehetséges a civilizált családi élet.

E definíció szerint az otthon a társas emberi együttlét helyszíne.

Hajléktalanság Finnországban

Finnországban az alábbi kategóriákba lehet sorolni a hajléktalan embereket:

- Utcán, lépcsőházakban, éjjeli menedékhelyen stb. lakó emberek
- Másféle menhelyen, hajléktalanszállón lakó emberek (kb. 1000 személy)
- Más lakhatás híján különböző ellátási egységekben (otthonokban) és a szociális népjóléti szervek által fenntartott egyéb szálláshelyeken, rehabilitációs otthonokban vagy kórházakban élő emberek (kb. 1500 személy)
- Hamarosan szabaduló fogvatartottak, akik nem rendelkeznek saját lakhatással
- Saját lakás hiányában átmenetileg rokonoknál vagy ismerősöknél élő emberek (ide tartozik a hajléktalanok többsége, mintegy 5000 személy)
- Családok és párok, amelyek felbomlottak, és ezért más lakásra van szükségük, vagy saját lakás hiányában átmeneti szálláson élnek.

Finnországban közel 30 éve végeznek évenkénti felméréseket hajléktalan emberekkel. Minden év november 15-én egy országos, kérdőíves lekérdezést tartanak. A 2005-ös adatokból néhány példa arra, hogyan tevődik ki a nagyjából 8 ezer fős hajléktalan populáció:

- 6785 fő egyedülálló férfi hajléktalan egyén
- 424 család
- 1554 fő egyedülálló női hajléktalan
- 13990 fő, aki 25 év alatti
- 1803 fő migráns

A tipológia alapján a finn hajléktalanok nagy része nem állami intézményekben élnek, teljesen "átlagos" embereknek tekinthetők, egy részük rendelkezik munkával. Ezeknek az embereknek nincs szükségük összetett támogatásokra.

Az elmúlt évtizedekben változott a hajléktalanság összetétele: növekedett a nők, a fiatalok és a bevándorló hajléktalanok száma.

Ez mellett emelkedett azoknak száma, akiknek egyszerre több problémával kell megbirkózniuk, amely új kihívásokat ad a szociális szakembereknek.

A Finn Lakásfinanszírozási és Lakásfejlesztési Központ (ARA) minden évben statisztikai felmérést végez, és annak alapján jelentést készít a hajléktalanságról és annak jellemzőiről.

1987-ben körülbelül 20 000 ember volt hajléktalan Finnországban, ez 2008- ra már csak 8 000 fő volt. Több mint felével kevesebb hajléktalan volt az országban, ennek oka, a lakás piac általános fejlődése, másrészt pedig a hajléktalanság redukálására tett speciális intézkedések. Az intézkedések ellenére sem szűnt meg a hajléktalanság. Az ellátásba könnyebben bevonható egyének mellett továbbra is probléma a bonyolult szociális és egészségügyi problémákkal küzdő, tartósan hajléktalan emberek, akiknek a lakhatáson kívül jelentős mértékű egyéb szolgáltatásokra, támogatásra és/vagy megfigyelésre volt szükségük.

Lakáshelyzet és lakáspolitikai Finnországban

Finnországban körülbelül 2,8 millió lakás van. (Finnország népessége 5 368 451 fő.) Ezek 60 százaléka a tulajdonos által lakott, 30 százalékát bérlik és 10 százaléka bentlakási jogú lakás. A bentlakási jogú lakás definíciója: ebben a rendszerben a háztartás a lakás árának 15 százalékát fizeti, és cserébe biztonságos szállást kap, illetve védelmet élvez a lakbérek piaci emelkedésével szemben.

A finn lakáspiac erősen ciklikus jellegű: a gazdasági növekedés változásai gyakran fokozottan jelentkeznek a lakásokban és a bérlakás kínálatban. A tulajdonos által lakott és a bérelt lakások számát tekintve, európai összehasonlításban Finnország a középmezőnyben helyezkedik el. Kb. 800 000 bérlemény van, melyek felét az ARA rendszeren keresztül, illetve államilag támogatott hitelekkel finanszírozzák. A többi bérlemény piaci finanszírozású.

Az ARA-lakások és a kedvezményes kamatú hitelből épített bérlakások elsősorban önkormányzatok és nonprofit szervezetek tulajdonában vannak, és ők biztosítják ezeket.

A bérleményekben élők lakhatási támogatásban részesülhetnek, amelyhez Finnországban három párhuzamos rendszeren keresztül lehet hozzájutni. A különböző rendszerek más-más életszakaszban élő népességcsoportokra irányulnak. Minden egyes finn állampolgár beletartozik valamelyik lakástámogatási rendszerbe, és jelenleg nagyjából 20 százalékuk kap lakhatási támogatást.

A lakáskörülmények fejlesztéséről szóló törvény (919/1985) célja, hogy lehetőséget biztosítson minden, tartósan Finnországban tartózkodó ember számára a méltányos lakhatáshoz. Az önkormányzatoknak kell gondoskodniuk arról, hogy a lakásfejlesztés során a hajléktalanok és a rossz lakhatási körülmények között élő emberek számára is létesüljenek lakások, és méltányos szállást kell biztosítaniuk a társadalom azon tagjai számára, akik hajléktalanná váltak, és önerőből csak nagyon nehezen vagy egyáltalán nem tudnának lakáshoz jutni.

Az állam az adók beszedéséből fedezi a tevékenységét. A finn alkotmány széles körű autonómiát biztosít a finn önkormányzatok számára, amelyek adóztatási joggal rendelkeznek, és dönthetnek a rendelkezésükre álló pénz felhasználásáról. Az önkormányzatok közti gazdasági különbségeket az állam egyenlíti ki az általános adókból befolyó állami jövedelmek arányos elosztása révén.

Jó gyakorlatok - A Bölcsék Tanácsa

A 2007-es év fordulópont volt a finn lakáspolitikában és az alapvető gondolkodásmódban. Ebben az évben alakították ki a tartós hajléktalanság megszüntetését célzó programot. 2007 májusában a Környezetügyi Minisztérium felállított egy munkacsoportot, az úgynevezett

Bölcsek Tanácsát, hogy dolgozzanak ki egy új programot a tartós hajléktalanság felszámolására.

A Bölcsek Tanácsa három problémás területet azonosított a hajléktalanság csökkentésére tett korábbi intézkedésekben:

1. **Megfeleltség** - A hajléktalan embereket támogatását célzó intézkedések sokszor nem feleltek meg a tartósan hajléktalanok szükségleteinek vagy egyszerűen nem értek el hozzájuk. Ez mellett folyamatosan eszkalálódott a hajléktalan emberek száma, ami azt jelezte a szakembereknek, hogy hiányos a támogatási rendszer
2. **Megvalósítás** - A tartósan hajléktalan embereket célzó pozitív bánásmód megvalósítása nagyon lassú volt
3. **Támogatás** - Kevés szociális és egészségügyi támogatást biztosítottak. A legfőbb problémát a pénz, a koordináció és az ellátás biztosításának hiánya jelentette

A csoport felvázolta a hajléktalanság megszüntetésének etikai, jogi és gazdasági alapjait, és javaslatokat tett a tartós hajléktalanság mérséklésére. A legfontosabb kiindulópont és egyben a program kiindulási pontja a „housing first” (jelentése: elsőként lakhatást) elve.

a hajléktalanság jellegének változásai miatt újfajta lakhatási, szociális és egészségügyi megoldásokra van szükség.

A tanács megállapítása szerint a nehezen elhelyezhető hajléktalan emberek intenzívebb támogatást igényeltek, mint azok, akiket már sikerült lakáshoz juttatni.

A sokágyas hálólakással rendelkező szállókat szinte teljesen kiiktatnák, és az elsődleges megoldás a közönséges lakásbérlés lenne.

Emellett, a szociális törvénnyel összhangban, házi gondozói szolgáltatással egybekötött lakhatást (serviced housing) javasoltak azok számára, akik intenzívebb támogatást igényelnek. A hagyományos szállók leváltása közvetlenül a housing first elven, illetve a Finn Alkotmány azon paragrafusán nyugszik, hogy minden embernek joga van a békés otthonhoz és a lakáson belüli egyéni elkülönüléshez.

A Bölcsek Tanácsa speciális intézkedéseket javasolt két csoport, a fiatalok és a börtönből szabadult elítéltek hajléktalanná válásának megelőzése és elhárítása érdekében.

A hajléktalanság megszüntetéséhez hosszú távú megoldásokat kell kínálni az embereknek, és kizárólag a housing first elven nyugvó megoldások fenntarthatók.

A finn szakemberek alapötlete, egy housing first elven alapuló ún. lakhatási csomag A lakó szükségleteinek, képességeinek, szociális jólétének és egészségügyi igényeihez mérten kell megszervezni a szállást és a szolgáltatást.

A koncepció fontos elemei közé tartozik a közösségi élet és a polgári részvétel. A modell elemei a következők:

- biztos és állandó lakhely bérleti szerződéssel;
- A hagyományos menhelyek használatának visszaszorítása, és a menhelyek átalakítása utógondozással egybekötve
- kilakoltatás megelőzése lakhatási tanácsadási szolgáltatás és anyagi támogatással
- egyéni rehabilitációs és szolgáltatási tervek készítése;
- segítségnyújtás és útmutatás az általános népjóléti és közegészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez;
- polgári tevékenység: partneri támogatás és közösségépítés

Munka a Y-Foundationnál

„In recent years Finland has been the only European country where homelessness has decreased”

Ez a mondat volt az otllétem fő mottója. A munkámat Helsinki belvárosában, a Y-Foundation irodájában kezdtem meg. A programkoordinátori munkát végző Taina Hytönen vállalta a mentori feladatokat, akinek nagyon sokat köszönhetek, a kint létem alatt mindenben számíthattam rá.

Az alapítványnak összesen 16650 lakása van Finnország szerte. Ezzel a lakásszámmal a Y-Foundation a negyedik legnagyobb „főbérlő” az országban.

Küldetésük a társadalmi igazságosság növelése. Megfizethető lakásokat kínálnak országszerte azoknak, akik nem tudnak piaci alapon lakhatáshoz jutni.

Ez mellett egy átfogó tájékoztatási rendszert próbálnak kiépíteni hajléktalan emberek számára. Azt gondolják, hogy ezekkel az eszközökkel tudnak hozzájárulni, hogy az országban csökkenjen a hajléktalan emberek száma.

A mutatók alapján ez nagyon jól sikerül nekik, mivel összességében majdnem tíz százalékkal csökkent az utóbbi időben a hajléktalanok száma és ez egyedülálló az Európai Unióban.

A munkám első hetében megpróbálták minél mélyebben bevezetni engem a finn hajléktalanellátás, főképp a Helsinkiben folyó ellátásba.

Ehhez először meg kellett ismernem a kezdeti tevékenységet, milyen módszerrel indult be például a *Housing First* program Finnországban. Az alapok elsajátítására mindenképpen szükségem volt ahhoz, hogy értsem az éppen folyó programok hátterét.

A négy hét alatt, az alapok elsajátítása után, gyakorlatias szempontok alapján mutatták be nekem a különböző ellátási formákat. Főképpen Helsinkiben mozogtam, ahol a legalacsonyabb küszöbű nappali melegedőtől kezdve az Üdvhadsereg 100 lakásos házegységét is meglátottam.

Ohjaamo

A Helsinkiben található Ohjaamo egy budapesti álláskereső irodához tudám hasonlítani, csak azzal a csavarral, hogy itt csak 30 év alatti fiatalokkal foglalkoznak.

Ez egy olyan hely, ahol megpróbálják összekötni a hasznos dolgokat. Nem kell több hivatalba szaladni ügyeket intézni vagy információkat szerezni, hanem ezeket egy tea vagy kávé mellett egyben is elintézhetik. Egy fiatalos légkörben, ahol nem kell félni attól, hogy kényes kérdéseket kellene feltennie az embernek.

Szociális munkások és lakhatási tanácsadók dolgoznak együtt. Az egyszerű ügyintézésről az egyéni esetkezelésig mindenféle hasznos szolgáltatást el tudnak érni az oda érkező fiatalok.

Rukkila

A 35 év alatti fiatalok lakhatásának segítségével foglalkozik a „Suoja-Pirtti” alapítvány. Helsinkiben egyik külvárosi részén üzemeltetnek egy átmeneti szállásból kialakított közösségi lakásotthont.

Itt a fiatalok kedvező feltételekkel bérelhetnek kicsi, de összkomfortos lakásokat.

Feltétel az absztinencia, de a szakemberek fel vannak készülve mindenre. Az ott lakó fiatalok nagy része valamilyen függőségből felépülésből talált ide. Segítik egymást, nagy az összetartás.

A lakások nagyon otthonosak, mindenkinek van egy kis saját zuga. Minden hétfőre

tematikus, én éppen egy mozihétfője előtt estem be.

Fő cél a fiataloknak a félbe hagyott tanulmányok folytatása és a piaci alapú lakhatásba való integrálódás.

Az intézményben 24 órában szociális asszisztensek adnak ügyeletet.

VEPA nappali melegedő

Helsinki belvárosában működik a VEPA, amely egy alacsonyküszöbű nappali melegedő, ahol a klasszikus melegedős szolgáltatások érhetőek el.

Nagy csend és nyugalom uralkodik ezen a kis helyen. A melegedésen kívül napi egyszeri meleg étkezés biztosított és az év nagy részében teát is kínálnak. Ezen a kis helyen egyszerre maximum 15 ember fér el.

Egy asztal van a melegedőben, azt ülik körbe az ügyfelek. Egyszerre maximum nyolcan tudnak leülni és enni. Aki elfogyasztott az ételt feláll és átadja a helyét.

Krízis helyzetben váltóruhát is tudnak adni az asszisztens kollégák. A hangulat nagyon családias, viszont nagyon szűkös is. Az itt dolgozók szeretik a munkájukat, de nem igazán voltak beszélgetések.

Ezt teljesen meg lehet érteni, ügyelet közben én sem szeretem, ha macerálnak mindenféle idegenek a furcsa kérdéseikkel.

Az ügyfélkör nagyon összetett, de nagyrésztük valamilyen támogatott lakhatási formában él.

A nappali melegedő szomszédságában található a **VVA ry**

Vailla Vakinaista Asuntoa ry

Jelentése: Állandó lakhatás hiányában

A szervezet célja, hogy segítse azokat az embereket akik éjjeli menedékhelyen vagy valamilyen alacsonyküszöbű ellátásban vesz részt. Folyamatosan küzdenek azért, hogy minden hajléktalan ember önálló lakhatáshoz jusson.

A filozófiájuk szerint minden embert megillet a lakhatáshoz való jog és ehhez kell megfelelő színvonalú lakhatást biztosítani.

A VVA szervezi meg minden évben a „homeless night” programot, amely minden év október 17-én van. Ezen a napon éjszakába nyúlóan szerveznek programokat hajléktalan embereknek. Ebben az évben én is részt vettem az eseményen, a ruhaturkálóban voltam segítő.

Nagyon érdekes volt, sok ember hömpölygött, nagyon kedves volt mindenki, de sajnos nem igazán tudtam hajléktalanokkal beszélgetni a nyelvi korlátok miatt.

Ez az esemény a kezdetekben csak Helsinkiben volt elérhető, de a 2017-es évre már országossá nőtte ki magát.

A VVA épületében kapott helyet egy öt szobás kiléptető lakás, ahol a börtönökből frissen szabadult férfiak készülhetnek fel az új életre. Minimális bérleti díj fizetése mellett, segítenek a reintegrációban is.

A meglátogatott intézmények közül ez az egyetlen, ahol nincs külön vizesblokk minden szobához. Ezt azért jegyeztem meg, mivel itt mindig figyelnek arra, hogy mindenkinek legyen egy külön élettere lehetőleg vizesblokkal és teakonyhával.

Összegzés

A hajléktalanság megszüntetése széles körű összefogáson és erős politikai támogatáson alapuló, nagyon határozott megvalósítási stratégiát igényel. A hajléktalanság megszüntetése érdekében egyszerre kell áldozni a hajléktalanság megelőzésére és

kezelésére is. Az ez irányú intézkedéseknek határozottaknak, célzottaknak kell lenniük, és igazodniuk kell a helyi körülményekhez. A finn szociálpolitika egyik alapja a lakásrendszer folyamatos fejlesztése, a menhelyek használatának teljes megszüntetése és a housing first alapú rendszer térnyerése elősegítése az országban.

A hazai viszony után egy teljesen más világban találtam magamat. A magyar lakáspolitikát, ha egyáltalán létezik, merőben más irányban halad, mint amerre kellene neki, véleményem szerint.

A finn hajléktalanellátás alapja az országban élő emberek mentalitásán alapszik. Egy nagyon nyitott társadalom, akik nemcsak a világ felé, hanem egymás felé is nyitottak. Az állami szervek is nyitottak a változásra és rugalmasan tudnak válaszolni egy új problémakörre.

Ehhez természetesen szükséges az is, hogy a szakembereket bevonják a munkába és közösen érjenek el pozitív változásokat. A finn szakemberek felismerték, hogy az önálló lakhatás az alapja annak, hogy a hajléktalanság száma nagyléptékben csökkenjen. Nagyon kevés Finnországban élő ember lakik valamilyen éjjeli menedékhelyen.

Természetesen régebben több éjjeli menedékhely volt elérhető országszerte, de ezeknek az átalakítását gyors ütemben, más szakemberekkel együtt megkezdték (építészek, közgazdászok, mérnökök).

Úgy gondolom a finn hajléktalanellátás alapja a primer prevención alapszik. A normális lakhatási körülmények fejlesztésével, amelyek elsőre nagy pénzügyi forrásokat emésztnek fel, több pénzt spórolnak meg hosszútávon. Például az egészségügyi kiadásokban.

A finn hajléktalanok általános állapota sokkal jobb, mint más európai országokban. Ezzel a lépéssel gyorsabban el tudnak helyezkedni az ügyfelek a munkaerőpiacon, mivel minden energiájukat a munkavállalásra tudják fordítani. A támogatott lakhatási formán belül is vannak még olyan csoportok, ahol a megfelelő minőségű lakhatás biztosítása mellett, szociális munka is zajlik. (pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek)

A szorosabb utánkövetés segít azoknak az embereknek, akiknél a pillanatnyi élethelyzet nem tud lehetőséget adni az önálló életvezetésre.

A szociális szakemberek nincsenek olyan mértékben leterhelve, mint hazánkban. A fizetések átlagon felüliek az ágazatban.

Az önkéntesség majdnem mindegyik háztartásban alapvető fontosságú. A társadalmi szolidaritás nagyon fontos az országban élőknek. Egy nagyon nyugodt országot láttam, ahol az emberek általános fizikai és mentálhigiénés állapota is jobb, mint más európai országokban.

Nagyon nagy lehetőség volt számomra, hogy négy hetet eltölthettem Helsinkiben és láthattam nagyon jó példákat.

A realitás talaján maradva, nem szeretném túl sok személyes és néha pesszimista gondolatokkal színezni a beszámolómat.

Köszönöm a lehetőséget, hogy megtapasztalhattam egy más kultúrát és az ott dolgozó kollégák mindennapi kihívásait.

Köszönöm! – Kiitos!

Felhasznált Irodalom:

Juhani Huotari: Finnország Változó Világ 46., Budapest 2004.

Juha Kaakinen: A tartós hajléktalanság csökkentése Finnországban, Fordítási munka, Nagy Orsolya, 2011

Pik Katalin: Kik a hajléktalanok és mit tehetünk értük, Esély 1995/5

Internetes hivatkozás:

<http://www.finland.hu/public/default.aspx?culture=hu-HU&contentlan=28>

<https://ysaatio.fi/en/>

<http://www.feantsa.org/en/>